verme arzu ve bilinciyle çalışmaktır.[38] Kur'anda ihtiyaçlarını karşılayacak kadar mal kazandıktan sonra gizli açık infakta bulunan kişi ile başkasına yük olan kişi karşılaştırılmış ve Müslümanlara birinci tür insanın örnek alınması tavsiye edilmiştir.[39] Kur'an'a göre mal, birey ve toplumların ayakta dik durabilmelerinin temel unsurudur. Bu sebeple malın onu gereği gibi koruyup değerlendirme yeteneğine sahip olmayan çocuklara ve akli melekeden yoksun kişilere teslim edilmemesi istenmiştir.[40] Bundan malın düşmana asla bırakılmaması gerektiği sonucu çıkar. Çünkü bireyler ve toplumlar dinlerini, kültürlerini, onur ve vatanlarını düşmana karşı ancak varlıklı olurlarsa koruyabilirler.

DEĞERLENDİRELİM

"Bilin ki mallarınız ve çoluk çocuğunuz birer deneme aracıdır. Allah katında ise büyük bir mükafat vardır."

(Enfal suresi, 28. ayet)

İslam'ın mülk edinme yaklaşımını yukarıdaki ayet çerçevesinde değerlendiriniz.

Kur'an'a göre mal aynı zamanda bir imtihan aracıdır.[41] İnsan bu dünyadaki mala karşı tutumuyla ahiretini kazanır ya da kaybeder. Ayet ve hadislerde cimrilik, mal biriktirme hastalığı, zekât vermemek yasaklandığı gibi, malı saçıp savurmak da hoş karşılanmamıştır. İslam'da aslolan insanın mala hükmetmesi, onu Allah'ın koyduğu ölçülere göre hizmetinde değerlendirmesidir. Şayet mal insana hükmeder, onu esir alırsa bu durumda mal nimet olmaktan çıkıp, dünya ve ahiret kaybına yol açan bir araca dönüşür. Hz. Musa'nın toplumundan olan Kârun hakkındaki kıssası bunun açık örneğidir.[42]

İslam'ın mal edinme ve malın nasıl değerlendirileceğine dair görüşleri ile ilgili bazı ayetler:

"(Ey Muhammed!) Sana neyi infak edeceklerini soruyorlar. De ki: Hayır olarak verdiğiniz nafaka, ana, baba, yakınlar, öksüzler, yoksullar ve yolda kalmışlar içindir. Hayır olarak daha ne yaparsanız herhalde Allah onu bilir" (Bakara suresi, 215. ayet).

"Mallarını Allah yolunda harcayanların durumu, bir tanenin durumu gibidir ki, yedi başak bitirmiş ve her başakta yüz tane var. Allah dilediğine daha da katlar. Allah'ın rahmeti geniştir. O her şeyi bilir. Allah yolunda mallarını infak eden, sonra verdiklerinin arkasından başa kakmayı, gönül incitmeyi uygun görmeyen kimselerin Rabb'leri yanında mükâfatları vardır. Onlara hiçbir korku yoktur ve onlar, üzülmeyeceklerdir" (Bakara suresi, 261-262. ayetler).

"Allah faizi tüketir (Faiz karışan malın bereketini giderir), oysa sadakaları bereketlendirir. Allah günahta ve inkârda direnen hiç kimseyi sevmez" (Bakara suresi, 276. ayet).

"Onların mallarından sadaka al ki, onunla kendilerini temizlersin, tertemiz edersin" (Tevbe suresi, 103-104. ayetler).

38 Bkz Mü'minun suresi, 4. ayet.
39 Bkz Nahl suresi, 75. ayet.
40 Bkz Nisa suresi, 5-6. ayetler.
41 Bkz Enfâl suresi, 28. ayet.
42 Bkz Kasas suresi, 76-82. ayetler.

fıkıhokumaları.indb 132 30.06.2017 10:46:41